

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

Інститут права, психології та інноваційної освіти
Кафедра теоретичної та практичної психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова НМК спеціальності 053 Психологія

Ірина СНЯДАНКО
/ініціали та прізвище /

Протокол від « 28 » серпня 2023 року, № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 2.2 «Дослідницький семінар в галузі соціальних та поведінкових наук»

/код і назва навчальної дисципліни (освітнього компонента)/

третій (освітньо-науковий) рівень

/рівень вищої освіти/

вид дисципліни

обов'язкова

(обов'язкова / за вибором)

мова викладання

українська

освітньо-наукова програма

Психологія

спеціальність

053 Психологія

галузь знань

05 Соціальні та поведінкові науки

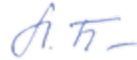
Робоча програма з навчальної дисципліни «Дослідницький семінар в галузі соціальних та поведінкових наук» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія».

Розробник:

професор, д. психол. н., проф.

Зіновія КАРПЕНКО

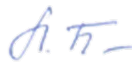
доцент, к. психол. н., доц.

Лариса БЕРЕЗОВСЬКА

Гарант освітньої програми:

доцент, к. психол. н., доц.

Лариса БЕРЕЗОВСЬКА

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри теоретичної та практичної психології. Протокол від « » 2023 року № 1.

Завідувач кафедри ТПП

Ірина СНЯДАНКО

1. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/год.	3/90	3/90
Усього годин аудиторної роботи, у т. ч.:	30	6
• лекційні заняття, год.	-	-
• семінарські заняття, год.	-	-
• практичні заняття, год.	30	6
• лабораторні заняття, год.	-	-
Усього годин самостійної роботи, у т. ч.:	60	82
• контрольні роботи, к-сть/год.	12	12
• розрахункові (розрахунково-графічні) роботи, к-сть/год.	-	-
• індивідуальне науково-дослідне завдання, к-сть/год.	12	12
• підготовка до навчальних занять та контрольних заходів, год.	36	60
Екзамен	-	-
Залік	+	+

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:
денної форми навчання – 33,3 %; заочної форми навчання – 6,7%

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни та результати навчання

Мета. Дослідницький семінар у галузі соціальних і поведінкових наук є інтегративною навчальною дисципліною в комплексі дисциплін фундаментального й організаційно-методичного спрямування здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» в царині соціально-поведінкових наук.

2.2. Завдання навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких **компетентностей**:

інтегральної (ІНТ): здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення;

загальних:

- ЗК 1. здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК 4. здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності;

спеціальних (фахових):

- СК 1. здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження;
- СК 5. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним;
- СК 7. Уміння толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного / цифрового суспільства.

2.3. Результати навчання відповідно до освітньої програми, методи навчання і викладання, методи оцінювання досягнення результатів навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Дослідницький семінар в галузі соціальних та поведінкових наук» здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати **програмні результати навчання**, які корелюють з компетентностями за освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії.

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання рівня досягнення результатів навчання
РН 1 – мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з психології.	<i>Практичні заняття:</i> пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий (в т. ч. евристична бесіда та маєвтичний діалог); дослідницький. <i>Самостійна робота:</i> пояснювально-репродуктивний, проблемно-пошуковий, дослідницький.	<i>Поточний контроль:</i> фронтальне опитування, дискусії, компаративний аналіз і знаходження міждисциплінарних аналогій, колоквиуми у спосіб обговорення опрацьованих першоджерел), тестування, контрольна робота. <i>Підсумковий заліковий контроль:</i> оцінювання всіх видів діяльності здобувача освіти.
РН 3 – виокремлювати систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на	<i>Практичні заняття:</i> пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий (в т. ч. евристична бесіда та маєвтичний діалог, брейнстормінг); дослідницький. <i>Самостійна робота:</i> проблемно-пошуковий,	<i>Поточний контроль:</i> фронтальне опитування, дискусії, моделювання (образно-символічне, концептуальне, графологічне, структурно-логічне); компаративний аналіз і знаходження міждисциплінарних

різних рівнях психологічного дослідження.	дослідницький, метод наукового проектування (творчий).	аналогій, рецензування і обговорення опрацьованих першоджерел на колоквиумах і дискусіях, індивідуальне науково-дослідне завдання. <i>Підсумковий заліковий контроль:</i> оцінювання всіх видів діяльності здобувача освіти.
РН 6 – критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок.	<i>Практичні заняття:</i> проблемно-пошуковий (в т. ч. евристична бесіда та маєвтичний діалог, брейнстормінг), дослідницький. <i>Самостійна робота:</i> проблемно-пошуковий, дослідницько-моделювальний, методи рефлексивного аналізу й об'єктивного експертного судження.	<i>Поточний контроль:</i> фронтальне опитування, дискусії, моделювання (образно-символічне, концептуальне, графологічне, структурно-логічне); компаративний аналіз і знаходження міждисциплінарних аналогій, колоквиуми у спосіб обговорення опрацьованих першоджерел, тестування, контрольна робота. <i>Підсумковий заліковий контроль:</i> оцінювання всіх видів діяльності здобувача освіти.

2.4. Перелік попередніх, супутніх та наступних навчальних дисциплін

№ з/п	Попередні навчальні дисципліни	Супутні і наступні навчальні дисципліни
1.		Філософія і методологія науки
2.		Статистичні методи психологічного дослідження
3.		Іноземна мова для академічних цілей

3. Анотація навчальної дисципліни

Дослідницький семінар для аспірантів у галузі соціальних і поведінкових наук спрямовано на орієнтування індивідуальної та колективної науково-дослідної діяльності аспірантів відповідно до сучасного контексту наукової методології психологічних досліджень, напрямів науково-психологічної діяльності кафедри теоретичної та практичної психології та тематики дисертаційних досліджень аспірантів.

4. Опис навчальної дисципліни

4.1. Лекційні заняття

(не передбачено; У ВНС представлено авторські інформаційні матеріали та публікації)

4.2. Практичні заняття

№ з/п	Назви тем	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
весняний семестр			
1	Тема 1. Основні атрибути теоретико-методологічного аналізу в психології	2	
2	Тема 2. Методологічний паралелізм у психології та способи методологічного синтезу	4	
3	Тема 3. Принцип детермінізму, його історичні модифікації та практичні імплікації	6	2
4	Тема 4. Метод моделювання у психологічних дослідженнях	8	2
5	Тема 5. Методологічні критерії валідизації та презентації результатів психологічних досліджень	10	2
Усього годин за весняний семестр 1-го року навчання		30	6

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Найменування робіт	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
V семестр			
1	<i>Тема 1. Основні атрибути теоретико-методологічного аналізу в психології</i> 1. Співвідношення понять «наука», «теорія», «метод», «методологія», «парадигма», «філософія», «світогляд». 2. Рівні методологічної роботи – філософсько-епістемологічний, рівень загальнонаукової методології, конкретно-науковий, рівень методу і методики дослідження. 3. Методологічні настановлення у психологічних дослідженнях – ригоризм, лібералізм, плюралізм, монізм, амбівалентність тощо.	7	7
2	<i>Тема 2. Методологічний паралелізм у психології та способи методологічного синтезу</i> 1. Об'єктивний і суб'єктивний методи. 2. Номотетичний та ідіографічний підходи. 3. Природничо-наукова і гуманітарна парадигми. 4. Пояснювальна й описова психології. 5. Q та R – методології. 6. Гіпотетико-дедуктивний та емпірико-індуктивний методи.	8	8

	7. Методологічна триангуляція та змішана методологія. 8. Метамодернізм і холістичний підхід.		
3	Тема 3. Принцип детермінізму, його історичні модифікації та практичні імплікації 1. Поняття про детермінізм і причинність. 2. Класифікація причин, за Аристотелем (матеріальна, рушійна, формальна, цільова). 3. Типи раціональності як епістемологічні моделі, за В.С. Стьопіним (класична, некласична, постнекласична). 4. системи психології, за Н. Смітом (органоцентризм, соціоцентризм, енвайроцентризм, нонцентризм). 5. After-постмодернізм, метамодернізм та відродження ідеї холярхічного влаштування суцього.	15	20
4	Тема 4. Метод моделювання у психологічних дослідженнях 1. Специфіка метафоричного пізнання дійсності. 2. Візуально-геометричне моделювання і просторові моделі у психології. 3. Дигітальні (цифрові) моделі як засоби методологічної роботи. 4. Зв'язок типів раціональності з видами концептуального моделювання у психології. 5. Картографія персоногенезу як процесу становлення інтегральної суб'єктності людини.	20	25
5	Тема 5. Методологічні критерії валідизації та презентації результатів психологічних досліджень 1. Вимоги до валідності результатів експериментальних (кількісних) досліджень. 2. Особливості валідизації результатів описових (якісних) досліджень. 3. Принцип доповнюваності у психологічних дослідженнях. 4. Форми презентації результатів психологічних досліджень. 5. Змістові та формально-технічні вимоги до дисертації. 6. Принципи академічної доброчесності.	10	24
Усього годин за весняний семестр 1-го року навчання		60	84

5. Опис методів оцінювання рівня досягнення результатів навчання

Методами діагностики результатів навчання аспірантів з навчальної дисципліни «Дослідницький семінар в галузі соціальних та поведінкових наук» є такі:

- фронтальне (усне чи письмове) опитування на практичних заняттях;
- групові дискусія з проблемних питань;
- колоквиум у спосіб обговорення опрацьованих першоджерел;
- тестування;
- аналітичний огляд релевантної джерельної бази на тему дисертації (1);
- порівняльний аналіз 3-х концептуальних моделей психологічних досліджень, пов'язаних із темою дисертації (2);

- рецензування програм емпіричних досліджень інших науковців та їх узгодженості із запропонованою ними концептуальною моделлю (З); завдання 1 – 3 сумарно складають зміст контрольної роботи (КР)
- презентація плану-проспекту власного науково-психологічного дослідження (індивідуальна науково-дослідна робота);
- залік.

6. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Навчальна дисципліна «Дослідницький семінар в галузі соціальних та поведінкових наук» спрямована на: порівняльний аналіз провідних психологічних теорій; аналіз історичних, соціокультурних та екзистенційно-феноменологічних передумов конструювання і верифікації наукового психологічного знання; поглиблення і систематизацію знань про методи кількісних і якісних досліджень та обґрунтування доцільності їх застосування в реалізації конкретного (власного) наукового проєкту; аргументацію способів та критеріїв унормування дослідницьких фактів і переведення їх у розряд наукових тощо.

Самостійна робота передбачає: опрацювання літературних джерел, інформаційного матеріалу з проблем методології психологічних досліджень, виконання завдань, що представлені в методичних рекомендаціях до практичних занять та самостійної роботи; роботу у віртуальному навчальному середовищі, обов'язковим елементом якої є виконання тестових завдань до кожної теми, підготовку до контрольної роботи та до виконання індивідуального науково-дослідного завдання. Акцентовано на питаннях академічної доброчесності під час перевірки володіння відповідними програмними компетентностями.

Поточний контроль (ПК) (максимальна оцінка в балах)				Разом за дисципліну (максимальна оцінка в балах)
Виконання практичних робіт	КР	Виконання індивідуального НДР	Виконання тестових завдань у ВНС	
15	30	30	25	100

Порядок та критерії виставлення балів та оцінок

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Дослідницький семінар в галузі соціальних та поведінкових наук» складається з оцінки поточного контролю результатів навчання аспірантів упродовж семестру, включаючи результати фронтальних опитувань, участі у дискусіях та колоквиумах, оцінки за виконання тестових завдань, контрольної роботи й індивідуальної науково-дослідної роботи. Семестровий контроль здійснюється у формі заліку, який проводять за накопичувальною системою. Максимальна оцінка становить 100 балів.

Залік з навчальної дисципліни може проводитися не більше двох разів: *перший раз* – викладачем під час семестрового контролю згідно із затвердженим розкладом; *другий раз* – перед комісією з ліквідації академічних заборгованостей у терміни, визначені наказом ректора Університету.

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)- 45 балів	Бали
Практичне заняття № 1: фронтальне опитування.	1
Практичне заняття № 2: фронтальне опитування.	2
Практичне заняття № 3: колоквіум	4
Практичне заняття № 4: дискусія	3
Практичне заняття № 5: тестування.	5
Практичне заняття № 6: фронтальне опитування	2
Практичне заняття № 7: фронтальне опитування	2
Практичне заняття № 8: колоквіум	4
Практичне заняття № 9: дискусія	4
Практичне заняття № 10: тестування	5
Практичне заняття № 11: фронтальне опитування	3
Практичне заняття № 12: колоквіум	5 (15 для ЗФ)
Практичне заняття № 13: контрольна робота, що містить аналітичний огляд релевантної джерельної бази на тему дисертації аспіранта; порівняльний аналіз 3-х концептуальних моделей психологічних досліджень, пов'язаних із темою власної дисертації, рецензії на програми емпіричних досліджень інших науковців та їх узгодженості із запропонованою ними концептуальною моделлю.	30 (в т. ч. для ЗФ)
Практичне заняття № 14: тестування	5 (25 для ЗФ)
Практичне заняття № 15: індивідуальне науково-дослідне завдання у формі рефлексивної письмової роботи (презентація плану-проспекту власного науково-психологічного дослідження).	30 (в т. ч. для ЗФ)
Разом за дисципліну	100

Для оцінювання підсумкових результатів навчання здобувачів освіти застосовується інституційна шкала оцінювання Національного університету «Львівська політехніка»:

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	Рівень досягнень здобувачів освіти
100-88 балів	Атестований з оцінкою «відмінно»	Високий рівень: здобувач освіти демонструє поглиблене володіння поняттєвим та категорійним апаратом навчальної дисципліни, системні знання, вміння і навички їх практичного застосування. Освоєні знання, вміння і навички забезпечують можливість самостійного формулювання цілей та організації навчальної діяльності, пошуку та знаходження рішень у нестандартних, нетипових навчальних і професійних ситуаціях. Здобувач освіти демонструє здатність роби узагальнення на основі критичного аналізу фактичного матеріалу, ідей, теорій і концепцій, формулювання на їх основі висновки. Його діяльність ґрунтується на зацікавленості та мотивації до саморозвитку, неперервного професійного розвитку.

87-71 балів	Атестований з оцінкою «добре»	Достатній рівень: передбачає володіння поняттєвим та категорійним апаратом навчальної дисципліни на підвищеному рівні, усвідомлене використання знань. УМІНЬ і навичок з метою розкриття суті питання. Володіння частково-структурованим комплексом знань забезпечує можливість їх застосування у знайомих ситуаціях освітнього та професійного характеру. Усвідомлюючи специфіку задач та навчальних ситуацій, здобувач освіти демонструє здатність здійснювати пошук та вибір їх розв'язання за поданим зразком, аргументувати застосування певного способу розв'язання задачі. Його діяльність ґрунтується на зацікавленості та мотивації до саморозвитку, неперервного професійного розвитку.
70-50 балів	Атестований з оцінкою «задовільно»	Задовільний рівень: володіє поняттєвим та категорійним апаратом навчальної дисципліни на середньому рівні, частково усвідомлює навчальні і професійні задачі, завдання і ситуації, знання про способи розв'язання типових задач і завдань. Здобувач освіти демонструє середній рівень умінь і навичок застосування знань на практиці, а розв'язанням задач потребує допомоги, опори на зразок. В основу навчальної діяльності покладено ситуативність та евристичність, домінування мотивів обов'язку, неусвідомлене застосування можливостей для саморозвитку.
49-26 балів	Неатестований	Незадовільний рівень: свідчить про елементарне володіння поняттєвим та категорійним апаратом навчальної дисципліни, загальне уявлення про зміст навчального матеріалу, часткове використання знань, умінь і навичок. В основу навчальної діяльності покладено ситуативно-прагматичний інтерес.

7. Навчально-методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс:

- Робоча програма навчальної дисципліни (ВНС);
- Методичні матеріали до практичних занять (ВНС);
- Методичні рекомендації до самостійної роботи (ВНС);
- Питання до підсумкового і тестового контролю (ВНС).

7. Рекомендована література

Базова:

1. Балл Г.О. Раціогуманістична орієнтація в методології людинознавства. К.: Вид-во ПП «СКД», 2017. 204 с.
2. Велитченко Л.К., Подшивалкіна В.І. Методологічні та теоретичні проблеми психології: програмний конспективний довідник. Одеса: СВД Черкасов, 2009. 279 с.
3. Вітакультурна методологія: антологія 25-річчя наукової школи професора А.В. Фурмана: колективна монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 980 с.
4. Галян О.І., Галян І.М. Експериментальна психологія. Львів: СПОЛОМ, 2023. 360 с.
5. Гребенюк О.О. Основи метамодерністської психології. *Метамодерн: журнал про метамодернізм*. 2017. <http://metamodernizm.ru/metamodernism-psychology>
6. Карпенко З. Аксиологічна психологія особистості. 2-ге вид., перероб., доповн. Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2018. 720 с.

7. Рибалка В.В. Методологічні питання наукової психології: навчально-методичний посібник. Київ: Ніка-Центр, 2003. 204 с.
8. Савчин М. Методологеми психології. К.: Академвидав, 2013. 224 с.
9. Стьопін В. Наукова раціональність у техногенній культурі: типи та історична еволюція. *Система сучасних методологій*: хрестоматія у 4-х т. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. Т. 2. С. 5–10.
10. Татенко В. Методологія суб'єктно-вчинкового підходу: соціально-психологічний вимір. К.: Міленіум, 2017. 184 с.
11. Титаренко Т.М. Сучасна психологія особистості. К.: Каравела, 2013. 312 с.
12. Abramson S. Ten Basic Principles of Metamodernism. *The blog*. 2015. http://www.huffingtonpost.com/seth-abramson/ten-key-principles-inmet_b_7143202.html
13. Karpenko Z. Axiological Personology in Ukraine. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2021. 144 p. <http://www.wydawnictwoup.pl/926/Axiological-personology-in-Ukraine.html>

Додаткова:

1. Гусельцева М.С. Мережний плюралізм у психології: перспективи поліметодології і трансдисциплінарності. *Психологія і суспільство*. 2020. № 2. С. 52–69.
2. Bernard H. R. Research methods in anthropology: qualitative and quantitative approaches. Lanham, MD: AltaMira Press, 2006. 803 p.
3. Forrester M., Sullivan C. Doing Qualitative Research in Psychology: A Practical Guide. London: Sage, 2010. 376 p.
4. Karpenko Y., Abramcirov R. The problem of qualitative methods applicable in the psychology of personality. *Психологія особистості*. 2019. № 1(10). С. 152–159.
5. Karpenko Z., Abramcirov R. The methodological trends used for research on the efficiency of psychotherapy in the cultural-historical dimension. *Psychological factors and technologies of personal self-fulfillment in different living conditions*: Scientific monograph. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2024. P. 18–43. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-444-3-2>
6. Kwiatkowska A. Problemy metodologiczne w badaniach międzykulturowych i kulturowych. *Psychologia Społeczna*. 2014. Tom 9. № 1(28). S. 8–27. https://www.researchgate.net/publication/265683854_Problemy_metodologiczne_w_badaniach_międzykulturowych_i_kulturowych
7. Karpenko Z. Meta-modernist foundations of media psychology: implementation experience. *Психологія особистості*. 2019. № 1(10). С. 202–209.
8. Magnusson K. Methodological issues in psychological treatment research: Applications to gambling research and therapist effects. Thesis for doctoral degree (Ph.D.). Stockholm, 2019. 105 p. <https://core.ac.uk/download/pdf/250320102.pdf>

Інформаційні ресурси:

- <http://www.bronnikov.kiev.ua> – бібліотека психологічної літератури.
- <http://vuzlib.com/content/category>
- <http://www.nbuv.gov.ua/>
- <http://lib.kture.kharkov.ua/>
- <http://www.psy-science.com.ua/PsInsUa.html>
- http://www.social-science.com.ua/jornal_content/
- http://chitalka.info/ps_26/index.html
- <https://www.ted.com/talks>

http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Psihol/_Index.php
http://krotov.info/spravki/essays/16_p/psihologia.htm
<http://www.nbu.gov.ua/> - Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
<http://upsihologa.com.ua/> - портал професійних психологів України
<http://pl.bookos.org/>
<http://psylib.myword.ru/index.php?automodule=downloads&showfile=2070>
<http://psylib.myword.ru/index.php?automodule=downloads&showfile=3033>
<http://psyjournal.ru/j3p/pap.php?id=20011201>
<http://psylib.org.ua/books/beloo01/>
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/minimumi.pdf>
http://umo.edu.ua/images/content/aspirantura/zabezp_discipl/%D0%9A%D0%BB%D0%B8%D0%BC%D1%87%D1%83%D0%BA.pdf
<http://portal.iapm.edu.ua/portal/media/books/8beef59e0ce8407cbfded9ba3c577d20.pdf>
<https://academia-pc.com.ua/product/181>

1. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про академічну доброчесність у Національному університеті «Львівська політехніка» (затверджене вченою радою університету від 20.06.2017 р., протокол № 35).

11. УНІФІКОВАНИЙ ДОДАТОК

Національний університет «Львівська політехніка» забезпечує реалізацію права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття вищої освіти. Інклюзивні освітні послуги надає Служба доступності до можливостей навчання «Без обмежень», метою діяльності якої є забезпечення постійного індивідуального супроводу навчального процесу здобувачів освіти з інвалідністю та хронічними захворюваннями. Важливим інструментом імплементації інклюзивної освітньої політики в Університеті є Програма підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та навчально-допоміжного персоналу у сфері соціальної інклюзії та інклюзивної освіти. Звертатися за адресою:

м. Львів, вул. Карпінського, 2/4, І-й н.к., кімн. 112

E-mail: nolimits@lpnu.ua

Websites: <https://lpnu.ua/nolimits>

<https://lpnu.ua/integration>

12. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
1	1. Переглянуто та доповнено літературу. 2. Розширено інформаційні ресурси.	Протокол № 1 від « » серпня 2023 р.	

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

Інститут права, психології та інноваційної освіти
Кафедра теоретичної та практичної психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова НМК спеціальності 053 Психологія

Ірина СНЯДАНКО
/ініціали та прізвище /

Протокол від «26» серпня 2024 року, № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 2.2 «Дослідницький семінар в галузі соціальних та поведінкових наук»

/код і назва навчальної дисципліни (освітнього компонента)/

третій (освітньо-науковий) рівень

/рівень вищої освіти/

вид дисципліни

обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

мова викладання

українська

освітньо-наукова програма

Психологія

спеціальність

053 Психологія

галузь знань

05 Соціальні та поведінкові науки

Робоча програма з навчальної дисципліни «Дослідницький семінар в галузі соціальних та поведінкових наук» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія».

Розробник:
професор, д. психол. н., професор

Зіновія КАРПЕНКО

Гарант освітньої програми:
доктор, к. психол. н., професор

Ігор ГАЛЯН

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри теоретичної та практичної психології. Протокол від «26» серпня 2023 року № 1.

Завідувач кафедри ТПП

Ірина СНЯДАНКО

1. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/год.	3/90	3/90
Усього годин аудиторної роботи, у т. ч.:	30	6
• лекційні заняття, год.	-	-
• семінарські заняття, год.	-	-
• практичні заняття, год.	30	6
• лабораторні заняття, год.	-	-
Усього годин самостійної роботи, у т. ч.:	60	82
• контрольні роботи, к-сть/год.	12	12
• розрахункові (розрахунково-графічні) роботи, к-сть/год.	-	-
• індивідуальне науково-дослідне завдання, к-сть/год.	12	12
• підготовка до навчальних занять та контрольних заходів, год.	36	60
Екзамен	-	-
Залік	+	+

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі: денної форми навчання – 33,3 %; заочної форми навчання – 6,7%

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни та результати навчання

Мета. Дослідницький семінар у галузі соціальних і поведінкових наук є інтегративною навчальною дисципліною в комплексі дисциплін фундаментального й організаційно-методичного спрямування здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» в царині соціально-поведінкових наук.

2.2. Завдання навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких **компетентностей**:

інтегральної (ІНТ):

здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення;

загальних:

ЗК 1. здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 2. здатність працювати в міжнародному контексті;

ЗК 4. здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів

професійної етики та академічної доброчесності;

спеціальних (фахових):

СК 1. здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження;

СК 3. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.

СК 5. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним;

СК 7. Уміння толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного / цифрового суспільства.

2.3. Результати навчання відповідно до освітньої програми, методи навчання і викладання, методи оцінювання досягнення результатів навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Дослідницький семінар в галузі соціальних та поведінкових наук» здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати **програмні результати навчання**, які корелюють з компетентностями за освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії.

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання рівня досягнення результатів навчання
РН 1 – мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з психології.	<i>Практичні заняття:</i> пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий (в т. ч. евристична бесіда та маєвтичний діалог); дослідницький. <i>Самостійна робота:</i> пояснювально-репродуктивний, проблемно-пошуковий, дослідницький.	<i>Поточний контроль:</i> фронтальне опитування, дискусії, моделювання (образно-символічне, концептуальне, графологічне, структурно-логічне); компаративний аналіз і знаходження міждисциплінарних аналогій, колоквиуми у спосіб обговорення опрацьованих першоджерел), тестування, контрольна робота. <i>Підсумковий заліковий контроль:</i> оцінювання всіх видів діяльності здобувача освіти.
РН 2 – розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці.	<i>Практичні заняття:</i> пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий (в т. ч. евристична бесіда та маєвтичний	<i>Поточний контроль:</i> фронтальне опитування, дискусії, моделювання (образно-символічне, концептуальне, графологічне,

	діалог); дослідницький. <i>Самостійна робота:</i> пояснювально-репродуктивний, проблемно-пошуковий, дослідницький, метод наукового проектування (творчий).	структурно-логічне); компаративний аналіз і знаходження міждисциплінарних аналогій, колоквиуми у спосіб обговорення опрацьованих першоджерел), тестування, індивідуальне науково-дослідне завдання. <i>Підсумковий заліковий контроль:</i> оцінювання всіх видів діяльності здобувача освіти.
РН 3 – виокремлювати, систематизувати, розв’язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.	<i>Практичні заняття:</i> пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий (в т. ч. евристична бесіда та маєвтичний діалог, брейнстормінг); дослідницький. <i>Самостійна робота:</i> проблемно-пошуковий, дослідницький, метод наукового проектування (творчий).	<i>Поточний контроль:</i> фронтальне опитування, дискусії, моделювання (образно-символічне, концептуальне, графологічне, структурно-логічне); компаративний аналіз і знаходження міждисциплінарних аналогій, рецензування і обговорення опрацьованих першоджерел на колоквиумах і дискусіях, індивідуальне науково-дослідне завдання. <i>Заліковий контроль:</i> оцінювання усіх видів діяльності здобувача. <i>Підсумковий заліковий контроль:</i> оцінювання всіх видів діяльності здобувача освіти.
РН 6 – критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок.	<i>Практичні заняття:</i> проблемно-пошуковий (в т. ч. евристична бесіда та маєвтичний діалог, брейнстормінг), дослідницький. <i>Самостійна робота:</i> проблемно-пошуковий, дослідницько-моделювальний, методи рефлексивного аналізу й об’єктивного експертного судження.	<i>Поточний контроль:</i> фронтальне опитування, дискусії, моделювання (образно-символічне, концептуальне, графологічне, структурно-логічне); компаративний аналіз і знаходження міждисциплінарних аналогій, колоквиуми у спосіб обговорення опрацьованих

		першоджерел, тестування, контрольна робота. <i>Підсумковий заліковий контроль:</i> оцінювання всіх видів діяльності здобувача освіти.
РН 7 – розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв’язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів.	<i>Практичні заняття:</i> дослідницький і творчий (обґрунтування авторської концепції, проектування дисертаційного дослідження – програми, плану, методів тощо).	<i>Поточний контроль:</i> тестування, дискусії, колоквіуми, індивідуальне науково-дослідне завдання (презентація плану-проспекту власного науково-психологічного дослідження). <i>Підсумковий заліковий контроль:</i> оцінювання всіх видів діяльності здобувача освіти.
РН 9 – вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій.	<i>Практичні заняття:</i> проблемно-пошуковий, дослідницько-моделювальний, методи рефлексивного аналізу й обґрунтованого експертного судження.	<i>Поточний контроль:</i> тестування, дискусії (в т. ч. шляхом участі в різноманітних науково-практичних заходах, аналізу якості публікацій), індивідуальне науково-дослідне завдання (презентація плану-проспекту власного науково-психологічного дослідження). <i>Підсумковий заліковий контроль:</i> оцінювання всіх видів діяльності здобувача освіти.

2.4. Перелік попередніх, супутніх та наступних навчальних дисциплін

№ з/п	Попередні навчальні дисципліни	Супутні і наступні навчальні дисципліни
1.		Філософія і методологія науки
2.		Статистичні методи психологічного дослідження
3.		Іноземна мова для академічних цілей

3. Анотація навчальної дисципліни

Дослідницький семінар для аспірантів у галузі соціальних і поведінкових наук спрямовано на орієнтування індивідуальної та колективної науково-дослідної діяльності аспірантів відповідно до:

- а) сучасного контексту наукової методології психологічних досліджень;
- б) напрямів науково-психологічної діяльності кафедри теоретичної та практичної психології;
- в) тематики дисертаційних досліджень аспірантів;
- г) критеріїв валідності, репрезентативності, прогностичності, евристичної цінності результатів психологічних досліджень;
- д) інституційних вимог до структури та оформлення текстів дисертацій. Підхід викладача до роботи з аспірантами полягає в організації активної дослідницької взаємодії та обговорення базових проблем і поточних питань виконуваних досліджень.

4. Опис навчальної дисципліни

4.1. Лекційні заняття

(не передбачено; У ВНС представлено авторські інформаційні матеріали та публікації)

4.2. Практичні заняття

№ з/п	Назви тем	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
Осінній семестр			
1	Тема 1. Основні атрибути теоретико-методологічного аналізу в психології	2	
2	Тема 2. Методологічний паралелізм у психології та способи методологічного синтезу	4	
3	Тема 3. Принцип детермінізму, його історичні модифікації та практичні імплікації	6	2
4	Тема 4. Метод моделювання у психологічних дослідженнях	8	2
5	Тема 5. Методологічні критерії валідизації та презентації результатів психологічних досліджень	10	2
Усього годин за весняний семестр 1-го року навчання		30	6

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Найменування робіт	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
Осінній семестр			
1	<i>Тема 1. Основні атрибути теоретико-методологічного аналізу в психології</i> 1. Співвідношення понять «наука», «теорія», «метод», «методологія», «парадигма», «філософія», «світогляд».	7	7

	2. Рівні методологічної роботи – філософсько-епістемологічний, рівень загальнонаукової методології, конкретно-науковий, рівень методу і методики дослідження. 3. Методологічні настановлення у психологічних дослідженнях – ригоризм, лібералізм, плюралізм, монізм, амбівалентність тощо.		
2	Тема 2. Методологічний паралелізм у психології та способи методологічного синтезу 1. Об'єктивний і суб'єктивний методи. 2. Номотетичний та ідіографічний підходи. 3. Природничо-наукова і гуманітарна парадигми. 4. Пояснювальна й описова психології. 5. Q та R – методології. 6. Гіпотетико-дедуктивний та емпірико-індуктивний методи. 7. Методологічна триангуляція та змішана методологія. 8. Метамодернізм і холистичний підхід.	8	8
3	Тема 3. Принцип детермінізму, його історичні модифікації та практичні імплікації 1. Поняття про детермінізм і причинність. 2. Класифікація причин, за Аристотелем (матеріальна, рушійна, формальна, цільова). 3. Типи раціональності як епістемологічні моделі, за В.С. Стьюпіним (класична, некласична, постнекласична). 4. системи психології, за Н. Смітом (органіоцентризм, соціоцентризм, енвіроцентризм, нонцентризм). 5. After-постмодернізм, метамодернізм та відродження ідеї холархічного влаштування суцього.	15	20
4	Тема 4. Метод моделювання у психологічних дослідженнях 1. Специфіка метафоричного пізнання дійсності. 2. Візуально-геометричне моделювання і просторові моделі у психології. 3. Дигітальні (цифрові) моделі як засоби методологічної роботи. 4. Зв'язок типів раціональності з видами концептуального моделювання у психології. 5. Картографія персоногенезу як процесу становлення інтегральної суб'єктності людини.	20	25
5	Тема 5. Методологічні критерії валідизації та презентації результатів психологічних досліджень 1. Вимоги до валідності результатів експериментальних (кількісних) досліджень. 2. Особливості валідизації результатів описових (якісних) досліджень. 3. Принцип доповнюваності у психологічних дослідженнях. 4. Форми презентації результатів психологічних досліджень. 5. Змістові та формально-технічні вимоги до дисертації. 6. Принципи академічної доброчесності.	10	24
Усього годин за весняний семестр 1-го року навчання		60	84

5. Опис методів оцінювання рівня досягнення результатів навчання

Методами діагностики результатів навчання аспірантів з навчальної дисципліни «Дослідницький семінар в галузі соціальних та поведінкових наук» є такі:

- фронтальне (усне чи письмове) опитування на практичних заняттях;
- групові дискусія з проблемних питань;
- колоквиум у спосіб обговорення опрацьованих першоджерел;
- тестування;
- аналітичний огляд релевантної джерельної бази на тему дисертації (1);
- порівняльний аналіз 3-х концептуальних моделей психологічних досліджень, пов'язаних із темою дисертації (2);
- рецензування програм емпіричних досліджень інших науковців та їх узгодженості із запропонованою ними концептуальною моделлю (3); завдання 1 – 3 сумарно складають зміст контрольної роботи (КР)
- презентація плану-проспекту власного науково-психологічного дослідження (індивідуальна науково-дослідна робота);
- залік.

6. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Навчальна дисципліна «Дослідницький семінар в галузі соціальних та поведінкових наук» спрямована на: порівняльний аналіз провідних психологічних теорій; аналіз історичних, соціокультурних та екзистенційно-феноменологічних передумов конструювання і верифікації наукового психологічного знання; поглиблення і систематизацію знань про методи кількісних і якісних досліджень та обґрунтування доцільності їх застосування в реалізації конкретного (власного) наукового проєкту; аргументацію способів та критеріїв унормування дослідницьких фактів і переведення їх у розряд наукових тощо.

Основними **принципами оцінювання результатів** опанування навчальної дисципліни є такі:

- об'єктивності (оцінка має відповідати істинній якості та кількості засвоєних знань, компетентностей і результатів навчання);
- прозорості (максимальній ясності та відкритості процедури, критеріїв і шкал оцінювання результатів навчання);
- систематичності (перевірка якості опанування навчальної дисципліни здійснюється систематично, за кожною темою, а також відвідуванням занять, ступенем активності під час навчання і вчасним виконанням навчальних завдань);
- дієвості (корекція та вдосконалення, за потреби, компетентностей і результатів навчання відповідно до вимог ОНП);
- індивідуального підходу (об'єктивна і справедлива оцінка відповідно до зусиль, затрачених здобувачем PhD, дотриманням ним вимог академічної доброчесності та реальних результатів навчання);
- педагогічного оптимізму (зорієнтованість оцінювання на пошук особистісних ресурсів здобувача PhD у контексті успішного опанування навчальної дисципліни, стимулювання нових досягнень у навчальній роботі) тощо.

Основними **критеріями**, що характеризують рівень компетентності здобувача PhD при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни «Дослідницький семінар в галузі соціальних та поведінкових наук», є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах; – вміння

аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;

– характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

– вміння застосовувати набуті компетентності для розв'язання завдань власного дисертаційного дослідження.

Самостійна робота передбачає: опрацювання літературних джерел, інформаційного матеріалу з проблем методології психологічних досліджень, виконання завдань, що представлені в методичних рекомендаціях до практичних занять та самостійної роботи; роботу у віртуальному навчальному середовищі, обов'язковим елементом якої є виконання тестових завдань до кожної теми, підготовку до контрольної роботи та до виконання індивідуального науково-дослідного завдання. Акцентовано на питаннях академічної доброчесності під час перевірки володіння відповідними програмними компетентностями.

Поточний контроль (ПК) (максимальна оцінка в балах)				Разом за дисципліну (максимальна оцінка в балах)
Виконання практичних робіт	КР	Виконання індивідуального НДР	Виконання тестових завдань у ВНС	
15	30	30	25	100

Порядок та критерії виставлення балів та оцінок

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Дослідницький семінар в галузі соціальних та поведінкових наук» складається з оцінки поточного контролю результатів навчання аспірантів упродовж семестру, включаючи результати фронтальних опитувань, участі у дискусіях та колоквиумах, оцінки за виконання тестових завдань, контрольної роботи й індивідуальної науково-дослідної роботи. Семестровий контроль здійснюється у формі заліку, який проводять за накопичувальною системою. Максимальна оцінка становить 100 балів.

Залік з навчальної дисципліни може проводитися не більше двох разів: *перший раз* – викладачем під час семестрового контролю згідно із затвердженим розкладом; *другий раз* – перед комісією з ліквідації академічних заборгованостей у терміни, визначені наказом ректора Університету.

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)- 45 балів	Бали
Практичне заняття № 1: фронтальне опитування.	1
Практичне заняття № 2: фронтальне опитування.	2
Практичне заняття № 3: колоквиум	4
Практичне заняття № 4: дискусія	3
Практичне заняття № 5: тестування.	5
Практичне заняття № 6: фронтальне опитування	2
Практичне заняття № 7: фронтальне опитування	2
Практичне заняття № 8: колоквиум	4

Практичне заняття № 9: дискусія	4
Практичне заняття № 10: тестування	5
Практичне заняття № 11: фронтальне опитування	3
Практичне заняття № 12: колоквиум	5 (15 для ЗФ)
Практичне заняття № 13: контрольна робота, що містить аналітичний огляд релевантної джерельної бази на тему дисертації аспіранта; порівняльний аналіз 3-х концептуальних моделей психологічних досліджень, пов'язаних із темою власної дисертації, рецензії на програми емпіричних досліджень інших науковців та їх узгодженості із запропонованою ними концептуальною моделлю.	30 (в т. ч. для ЗФ)
Практичне заняття № 14: тестування	5 (25 для ЗФ)
Практичне заняття № 15: індивідуальне науково-дослідне завдання у формі рефлексивної письмової роботи (презентація плану-проспекту власного науково-психологічного дослідження).	30 (в т. ч. для ЗФ)
Разом за дисципліну	100

Для оцінювання підсумкових результатів навчання здобувачів освіти застосовується інституційна шкала оцінювання Національного університету «Львівська політехніка»:

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	Рівень досягнень здобувачів освіти
100-88 балів	Атестований з оцінкою «відмінно»	Високий рівень: здобувач освіти демонструє поглиблене володіння поняттєвим та категорійним апаратом навчальної дисципліни, системні знання, вміння і навички їх практичного застосування. Освоєні знання, вміння і навички забезпечують можливість самостійного формулювання цілей та організації навчальної діяльності, пошуку та знаходження рішень у нестандартних, нетипових навчальних і професійних ситуаціях. Здобувач освіти демонструє здатність роби узагальнення на основі критичного аналізу фактичного матеріалу, ідей, теорій і концепцій, формулювання на їх основі висновки. Його діяльність ґрунтується на зацікавленості та мотивації до саморозвитку, неперервного професійного розвитку, самостійної науково-дослідної діяльності, що реалізується за підтримки та під керівництвом викладача.

87-71 балів	Атестований з оцінкою «добре»	Достатній рівень: передбачає володіння поняттєвим та категорійним апаратом навчальної дисципліни на підвищеному рівні, усвідомлене використання знань. УМІНЬ і навичок з метою розкриття суті питання. Володіння частково-структурованим комплексом знань забезпечує можливість їх застосування у знайомих ситуаціях освітнього та професійного характеру. Усвідомлюючи специфіку задач та навчальних ситуацій, здобувач освіти демонструє здатність здійснювати пошук та вибір їх розв'язання за поданим зразком, аргументувати застосування певного способу розв'язання задачі. Його діяльність ґрунтується на зацікавленості та мотивації до саморозвитку, неперервного професійного розвитку.
70-50 балів	Атестований з оцінкою «задовільно»	Задовільний рівень: володіє поняттєвим та категорійним апаратом навчальної дисципліни на середньому рівні, частково усвідомлює навчальні і професійні задачі, завдання і ситуації, знання про способи розв'язання типових задач і завдань. Здобувач освіти демонструє середній рівень умінь і навичок застосування знань на практиці, а розв'язанням задач потребує допомоги, опори на зразок. В основу навчальної діяльності покладено ситуативність та евристичність, домінування мотивів обов'язку, неусвідомлене застосування можливостей для саморозвитку.
49-0 балів	Неатестований	Незадовільний рівень: свідчить про елементарне володіння поняттєвим та категорійним апаратом навчальної дисципліни, загальне уявлення про зміст навчального матеріалу, часткове використання знань, умінь і навичок. В основу навчальної діяльності покладено ситуативно-прагматичний інтерес.

7. Навчально-методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс:

Робоча програма навчальної дисципліни (ВНС);
 Методичні матеріали до практичних занять (ВНС);
 Методичні рекомендації до самостійної роботи (ВНС);
 Питання до підсумкового і тестового контролю (ВНС).

7. Рекомендована література

Базова:

1. Балл Г.О. Раціогуманістична орієнтація в методології людинознавства. К.: Вид-во ПП «СКД», 2017. 204 с.
2. Велитченко Л.К., Подшивалкіна В.І. Методологічні та теоретичні проблеми психології: програмний конспективний довідник. Одеса: СВД Черкасов, 2009. 279 с.
3. Вітакультурна методологія: антологія 25-річчя наукової школи професора А.В. Фурмана: колективна монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 980 с.
4. Галян О.І., Галян І.М. Експериментальна психологія. Львів: СПОЛОМ, 2023. 360 с.
5. Гребенюк О.О. Основи метамодерністської психології. *Метамодерн: журнал про метамодернізм*. 2017. <http://metamodernism.ru/metamodernism-psychology>
6. Карпенко З. Аксиологічна психологія особистості. 2-ге вид., перероб., доповн. Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2018. 720 с.

7. Рибалка В.В. Методологічні питання наукової психології: навчально-методичний посібник. Київ: Ніка-Центр, 2003. 204 с.
8. Савчин М. Методологеми психології. К.: Академвидав, 2013. 224 с.
9. Стьопін В. Наукова раціональність у техногенній культурі: типи та історична еволюція. *Система сучасних методологій*: хрестоматія у 4-х т. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. Т. 2. С. 5–10.
10. Татенко В. Методологія суб'єктно-вчинкового підходу: соціально-психологічний вимір. К.: Міленіум, 2017. 184 с.
11. Титаренко Т.М. Сучасна психологія особистості. К.: Каравела, 2013. 312 с.
12. Abramson S. Ten Basic Principles of Metamodernism. *The blog*. 2015. http://www.huffingtonpost.com/seth-abramson/ten-key-principles-inmet_b_7143202.html
13. Karpenko Z. Axiological Personology in Ukraine. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2021. 144 p. <http://www.wydawnictwoup.pl/926/Axiological-personology-in-Ukraine.html>

Додаткова:

1. Гусельцева М.С. Мережний плюралізм у психології: перспективи поліметодології і трансдисциплінарності. *Психологія і суспільство*. 2020. № 2. С. 52–69.
2. Bernard H. R. Research methods in anthropology: qualitative and quantitative approaches. Lanham, MD: AltaMira Press, 2006. 803 p.
3. Forrester M., Sullivan C. Doing Qualitative Research in Psychology: A Practical Guide. London: Sage, 2010. 376 p.
4. Karpenko Y., Abramciow R. The problem of qualitative methods applicable in the psychology of personality. *Психологія особистості*. 2019. № 1(10). С. 152–159.
5. Karpenko Z., Abramciow R. The methodological trends used for research on the efficiency of psychotherapy in the cultural-historical dimension. *Psychological factors and technologies of personal self-fulfillment in different living conditions*: Scientific monograph. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2024. P. 18–43. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-444-3-2>
6. Kwiatkowska A. Problemy metodologiczne w badaniach międzykulturowych i kulturowych. *Psychologia Społeczna*. 2014. Tom 9. № 1(28). S. 8–27. https://www.researchgate.net/publication/265683854_Problemy_metodologiczne_w_badaniach_międzykulturowych_i_kulturowych
7. Karpenko Z. Meta-modernist foundations of media psychology: implementation experience. *Психологія особистості*. 2019. № 1(10). С. 202–209.
8. Magnusson K. Methodological issues in psychological treatment research: Applications to gambling research and therapist effects. Thesis for doctoral degree (Ph.D.). Stockholm, 2019. 105 p. <https://core.ac.uk/download/pdf/250320102.pdf>
9. Osbec L.M. Method and Theoretical Psychology. *Theory & Psychology: Sage Publications*. 2005. Vol. 15(1). P. 5–26. https://www.researchgate.net/publication/247743307_Method_and_Theoretical_Psychology
10. Palka S. Metodologiczne problemy badań edukacyjnych. *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanitas. Pedagogika*. 2016. № 13. S. 29–34. https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Zeszyty_Naukowe_Wyzszej_Szkoły_Humanitas_Pedagogika-r2016-t13-s29-34.pdf

Інформаційні ресурси:

- <http://www.bronnikov.kiev.ua> – бібліотека психологічної літератури.
<http://vuzlib.com/content/category>
<http://lib.kture.kharkov.ua/>
<http://www.psy-science.com.ua/PsInsUa.html>
http://www.social-science.com.ua/jornal_content/
http://chitalka.info/ps_26/index.html

<https://www.ted.com/talks>
http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Psihol/_Index.php
http://krotov.info/spravki/essays/16_p/psihologia.htm
<http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
<http://upsihologa.com.ua/> - портал професійних психологів України
<http://pl.bookos.org/>
<http://psylib.myword.ru/index.php?automodule=downloads&showfile=2070>
<http://psylib.myword.ru/index.php?automodule=downloads&showfile=3033>
<http://psyjournal.ru/j3p/pap.php?id=20011201>
<http://psylib.org.ua/books/beloo01/>
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/minimumi.pdf>
http://umo.edu.ua/images/content/aspirantura/zabezp_discipl/%D0%9A%D0%BB%D0%B8%D0%BC%D1%87%D1%83%D0%BA.pdf
<http://portal.iapm.edu.ua/portal/media/books/8beef59e0ce8407cbfded9ba3c577d20.pdf>
<https://academia-pc.com.ua/product/181>
<https://works.doklad.ru/view/212whF3ZX90/all.html>

1. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про академічну доброчесність у Національному університеті «Львівська політехніка» (затверджене вченою радою університету від 20.06.2017 р., протокол № 35).

11. УНІФІКОВАНИЙ ДОДАТОК

Національний університет «Львівська політехніка» забезпечує реалізацію права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття вищої освіти. Інклюзивні освітні послуги надає Служба доступності до можливостей навчання «Без обмежень», метою діяльності якої є забезпечення постійного індивідуального супроводу навчального процесу здобувачів освіти з інвалідністю та хронічними захворюваннями. Важливим інструментом імплементації інклюзивної освітньої політики в Університеті є Програма підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та навчально-допоміжного персоналу у сфері соціальної інклюзії та інклюзивної освіти. Звертатися за адресою:

м. Львів, вул. Карпінського, 2/4, І-й н.к., кімн. 112

E-mail: nolimits@lpnu.ua

Websites: <https://lpnu.ua/nolimits>

<https://lpnu.ua/integration>

12. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
2.	Узгоджено розділ «Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти» відповідно до нового положення НУ «ЛП» про систему оцінювання. Внесено доповнення до розділу 8 «Рекомендована література».	Протокол № 1 від «26» серпня 2024 р.	